

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

SEKMO+

12.02.2025

Urve Vool, RTK

Teemad

- **Riigiabi:** § 1 lg 4 Kui käesoleva määruse § 5 lõikes 1 nimetatud tegevusteks antav toetus on riigiabi lähtutakse toetuse andmisel Euroopa Komisjoni määrusest (EL) nr 651/2014 artiklist 25, ja sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduses sätestatud
- **Vähese tähtsusega abi:** § 1 lg 4 Kui käesoleva määruse § 5 lõikes 1 nimetatud tegevuste toetamiseks antav toetus on vähese tähtsusega abi, lähtutakse toetuse andmisel Euroopa Komisjoni määrusest (EL) nr 2023/2831 ja sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduses sätestatud

Toetuse taotleja ja abi liik

- Taotlejad on:
  - Eesti äriregistrisse ja mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud eraõiguslik juriidiline isik
  - Ja teised määruses nimetatud asutused sh avaliku sektori asutus
- Määrusega lubatud abi liigid on: **toetus, Riigiabi, vähese tähtsusega abi**
- Eesti äriregistrisse kantud eraõiguslikule juriidilisele isikule, kes tegeleb majandustegevusega, antakse alati Riigiabi või vähese tähtsusega abi
- Majandustegevus on mis tahes tegevus, mis seisneb kaupade ja teenuste pakkumises turul. Abisaaja juriidiline vorm või asjaolu, kas üksus on loodud kasumi saamiseks ei ole otsustavad - ainus oluline kriteerium on, kas üksus tegeleb majandustegevusega.
- Teistele taotlejatele abi andmisel sõltub abi liik sellest, millega abi saaja tegeleb ja milline on taotluse sisu

SEKMO+ tegevused

- T1 - teadlase kaasamine
  - rakendusuuringute teostamiseks
  - eksperimentaalarendusprojektide elluviimiseks
- T2 - tippspetsialisti kaasamine järgnevateks tegevusteks
  - õppetegevus
  - teadustegevus
  - arendustegevus
  - innovatsioonitegevus või tehnoloogiasiiire
- T3 - töö sisuks on
  - doktoritööga seonduv tegevus, mis on kooskõlas tema individuaalse õppe- ja teadustöö kavaga.
  - doktoritöö peab lähtuma ettevõtte või asutuse jaoks olulise küsimuse lahendamisest.

Riigiabi ja SEKMO+ määrus

- EK määrus (EL) nr 651/2014 (ÜGEM), tekst koos muudatustega on leitav [siit](#)
  - art 25 sätestab uuringute ja tootearenduse läbiviimiseks abi andmise, art 25 kohaldub kõikidele tegevustele
    - SEKMO+ T1 sätestab, et toetatakse rakendusuuringu ja/või eksperimentaalarenduse (tootearendus) elluviimist
    - SEKMO+ T2 tööle võetud tippspetsialist või T3 tööle võetud teadmussiirdedoktorant saavad samuti teha eelnevalt nimetatud uuringut või tootearendust
  - T2 ja T3 osas peab tulema taotlusest välja, mis on tööle võetava isiku töö tulemus ja kas seda hakkab asutus kasutama majandustegevuses, siis saab otsustada, kas antakse toetust, Riigiabi või VTA-d

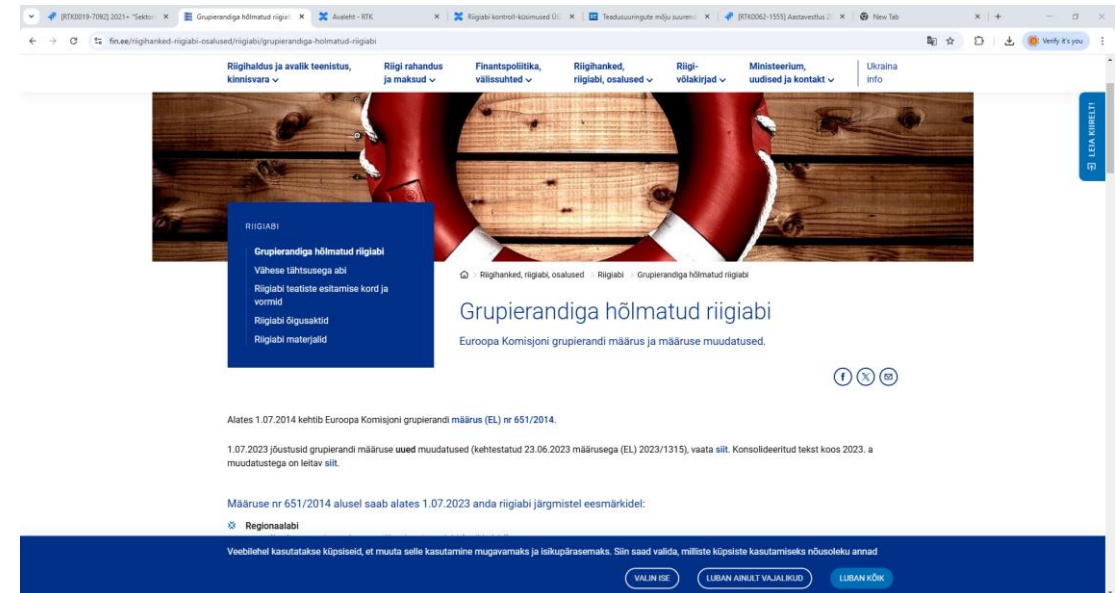

Riigiabi

Kas tegemist on riigiabiga, tuleb lähtuda järgmistest kriteeriumidest

- abi antakse riigi, linna või valla vahenditest;
- abimeetmel on valikuline iseloom st ta on suunatud teatud ettevõtjale, ettevõtjate grupile või mingite kindlate kaupade tootmiseks;
- abimeede annab eelise abi saajale;
- abimeede moonutab või võib moonutada konkurentsi ja kaubandust Euroopa Liidu riikide vahel.

Kui abi vastab kõigile neljale kriteeriumile, on tegemist riigiabiga <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigiabi>

RIIGIABI

Grupierandiga hõlmatud riigiabi

Vähese tähtsusega abi
Riigiabi teatiste esitamise kord ja vormid
Riigiabi õigusaktid
Riigiabi materjalid

Grupierandiga hõlmatud riigiabi
Euroopa Komisjoni grupierandi määrus ja määruse muudatused.

Alates 1.07.2014 kehtib Euroopa Komisjoni grupierandi määrus (EL) nr 651/2014.

1.07.2023 jõustusid grupierandi määruse uued muudatused (kehtestatud 23.06.2023 määrusega (EL) 2023/1315), vaata siit. Konsolideeritud tekst koos 2023. a muudatustega on leitav siit.

Määruse nr 651/2014 alusel saab alates 1.07.2023 anda riigiabi järgmistel eesmärkidel:

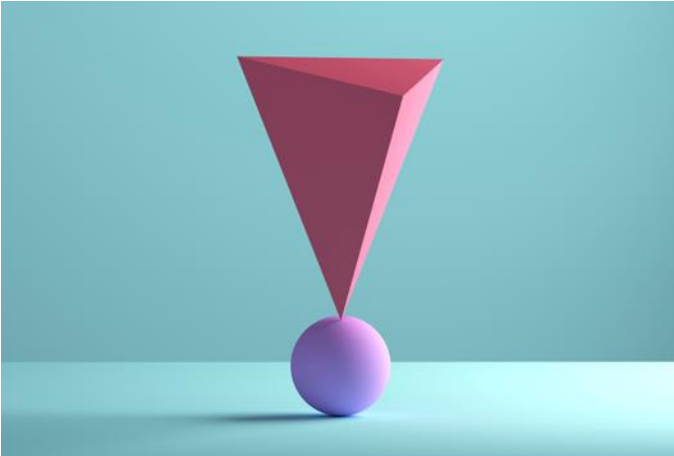
- Regionaalabi

Veebilehel kasutatakse küpsiseid, et muuta selle kasutamine mugavamaks ja isikupärasemaks. Siin saad valida, milliste küpsiste kasutamiseks nõusoleku annad

VALIN SE LUBAN ANNUIT VAJALIKUD LUBAN KÕIK

Riigiabi analüüs

- Eelis on antud iga kord, kui ettevõtja finantsseisund on riigi sekkumise tagajärjel ja tavalistest turutingimustest erinevatel tingimustel paranenud. Toetused annavad ettevõtjale alati eelise, sest abisaaja saab turul parema positsiooni.
- Eelis on igasugune leevendus tavakuludest, mida abisaaja ettevõtja oleks pidanud ise tegema oma majandustegevuse toimimiseks. Eelis tekib isegi siis kui ettevõtte on oma turul üksi, sest ta saab eelise juhuks, kui teised ettevõtted võiksid "ükskord" turule tulla
- Eelis on iga majanduslik kasu, mida ettevõtja ei oleks saanud ilma riigi sekkumiseta. Eelis on antud iga kord, kui ettevõtja finantsseisund on riigi sekkumise tagajärjel ja tavalistest turutingimustest erinevatel tingimustel paranenud
- Piisab sellest, kui abi toel võib ettevõtte omandada tugevama konkurentsiseisundi kui see, mis tal oleks olnud, kui abi ei oleks antud.

Riigiabi tingimused

Kui antakse Riigiabi, peavad olema täidetud kõik ÜGEM artikli 25 tingimused sh ÜGEM-i I peatükis sätestatud tingimused, näiteks

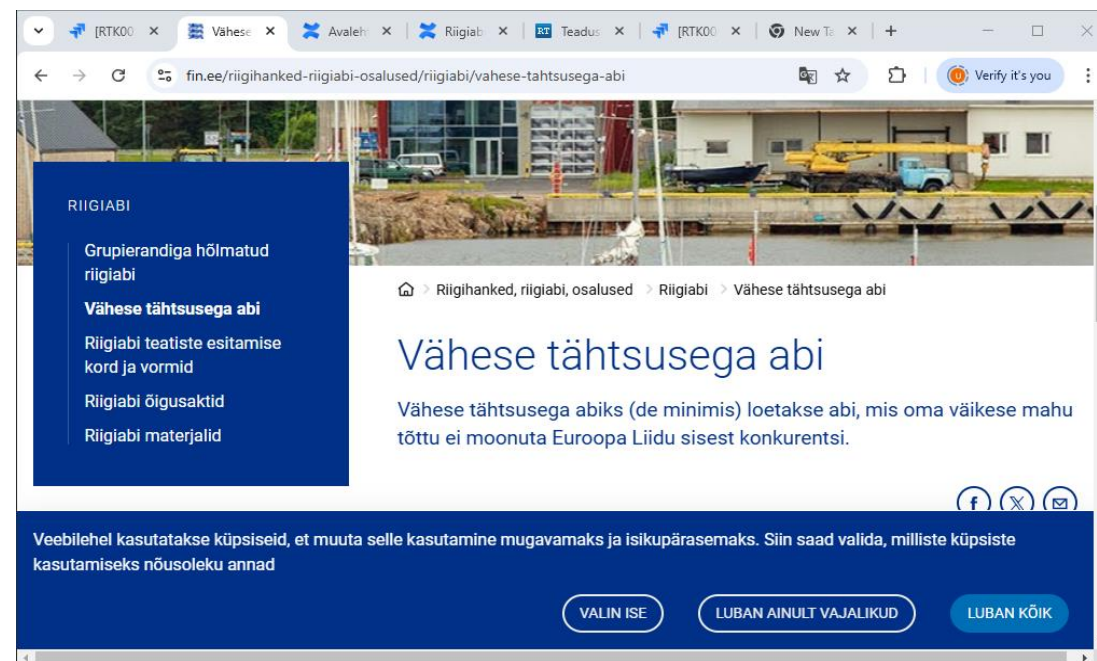
- abi ei anta raskustes olevale ettevõtjale (art 1)
- abil ei ole ergutavat mõju (art 6) - abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist.
- abi antakse vastavalt artiklis 25 toodud abi osakaaludele ja kulukategooriatele
  - Rakendussuuringu elluviimine 50-70% sõltuvalt ettevõtja suuruselt;
  - Eksperimentaalaarendusel 25-45% sõltuvalt ettevõtja suuruselt

Vähese tähtsusega abi (VTA)

- Väikeses mahus antav abi, mille puhul Euroopa Komisjon on leidnud, et see ei mõjuta liikmesriikidevahelist konkurentsi.
- VTA ülemmäär tõusis 300 000 euronit ettevõtja kohta kolme aasta jooksul - alates 1.01.24 kehtib ülemmäär kolme aasta kohta ehk ülemmäära arvestatakse jooksvalt (abi andmise kuupäevast kolm aastat tagasi).
- Horisontaalset VTA-d (määrus (EL) 2023/2831) võib kumuleerida üldhuviteenuste VTA-ga (määrus (EL) 2023/2832), mis tähendab, et kokku võib üks ettevõtja saada 1 050 000 (300 000 + 750 000) eurot vähese tähtsusega abi.

The screenshot shows a web browser window displaying the page 'Vähese tähtsusega abi' on the Riigiabi website. The browser's address bar shows the URL 'fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigiabi/vahese-tahtsusega-abi'. The page features a blue sidebar with navigation links: 'Riigiabi', 'Grupierandiga hõlmatud riigiabi', 'Vähese tähtsusega abi', 'Riigiabi teatiste esitamise kord ja vormid', 'Riigiabi õigusaktid', and 'Riigiabi materjalid'. The main content area has a header with the breadcrumb 'Riigihanked, riigiabi, osalused > Riigiabi > Vähese tähtsusega abi' and a title 'Vähese tähtsusega abi'. Below the title is a short description: 'Vähese tähtsusega abiks (de minimis) loetakse abi, mis oma väikese mahu tõttu ei moonuta Euroopa Liidu sisest konkurentsi.' At the bottom of the page, there is a cookie consent banner with the text 'Veebilehel kasutatakse küpsiseid, et muuta selle kasutamine mugavamaks ja isikupärasemaks. Siin saad valida, milliste küpsiste kasutamiseks nõusoleku annad' and three buttons: 'VALIN ISE', 'LUBAN AINULT VAJALIKUD', and 'LUBAN KÕIK'.

Vähese tähtsusega abi

- Kõikidele tegevustele saab anda VTA-d, VTA-ks loetakse abi, mis oma väikese mahu tõttu ei moonuta Euroopa Liidu sisest konkurentsi
- VTA andmisel ei ole oluline kui suur on ettevõtte/asutus ja kas ta on raskustes või mitte
- Kui ei olda kindel, kas abi andmine on seotud **majandustegevusega**, siis on võimalik anda VTA-d (kui toetuse andmiseks on nn VTA vaba jääki) kuna **VTA piirmäärad on samad, mis antaval toetusel**
  - T1 ja T3 - taotletava toetuse piirmäär on kuni 70% abikõlblikest kuludest ja omafinantseering on vähemalt 30%.
  - T2 – taotletava toetuse piirmäär on kuni 85% abikõlblikest kuludest ja omafinantseering vähemalt 15%.

Kokkuvõtteks

- Määruse alusel saab anda nii toetust, Riigiabi kui VTAd
- Millist abi saame anda sõltub toetuse taotlejast (sh ettevõtja/asutuse suuruselt) ja projekti sisust
- Riigiabi antakse vastavalt määruses sätestatud piirmääradele (toetus on 25-75%)
- VTA määr on sama mis toetusel (T1 ja T3 70% ja T2 85%)

Jõudu taotluste esitamisel ja projektide elluviimisel!

Lisaks teistele koordinaatoritele olen Riigiabi küsimustele vastamas: Urve Vool, tel 5040 574 urve.vool@rtk.ee

